

УДК 336:338:004-044.922

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/29.20>

Тищенко Д.С.

здобувач ступеня доктора філософії

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-6573-579X>

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

У статті розкрито сутність фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки. Виходячи з системного аналізу розглянутих трактувань запропоновано авторське тлумачення зазначеного поняття на основі формалізації етапів процесу фінансового забезпечення. В ході дослідження визначено переваги від цифрової трансформації економіки, запропоновано модель формування стратегії її фінансового забезпечення. Розглянуто основні джерела фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки та цифрові інструменти, які призначено для покращення продуктивності, інноваційності та конкурентоспроможності підприємств та суспільства в цілому. Обґрунтовано необхідність трансформації економіки України та окреслено тенденції розвитку вітчизняної цифрової економіки. Проведено аналіз перспектив цифровізації, як бази інноваційного розвитку та запропоновано шляхи оптимізації цифрової трансформації економіки на основі системного підходу в умовах невизначеності.

Ключові слова: цифрова трансформація, економіка, фінансове забезпечення, цифрові інструменти, цифровізація.

Постановка проблеми. Однією з найактуальніших і стрімких тенденцій сучасного світу є цифрова трансформація економіки. Вона впливає на всі сфери життя, включаючи бізнес, уряд, освіту, охорону здоров'я, громадянське суспільство. Розвиток ринкових відносин вимагає постійного переосмислення сутності та змісту, визначення й вдосконалення концептуальних засад фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки з урахуванням внутрішніх і зовнішніх викликів фінансової системи. Слід зазначити, що фінансове забезпечення характеризується наявністю та ефективністю використання фінансових ресурсів з метою забезпечення сучасного безперервного процесу фінансово-господарської діяльності. Формування стратегії фінансового забезпечення цифрової трансформації є важливою складовою успіху в сучасній економіці, оскільки дозволяє нівелювати сучасні виклики та використовувати можливості, які пропонує цифрова ера.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В світовій науковій думці формуванням концепції фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки займались Молла А. та Лікер П. [3], Бриньольфссон Е. та Макафі Е. [1]. Вагомий внесок у дослідження окремих аспектів фінансового забезпечення на макро- та мікрорівні зроблено такими науковцями як, Васечко Л. [9], Василик О. [10], Венгер В. [11], Воробйов Ю. та Нехайчук Д. [12], Гладій С. [13], Голуб Ю. [14], Дем'яненко М. [15], Кравченко С. та Марковський С. [19], Кириленко О. [17], Олійник Д. [22], Романенко О. [24], Федосов В. [27]. Віддаючи належне їх розробкам, слід зауважити, що фінансове забезпечення цифрової трансформації економіки набуває особливого змісту через ряд факторів та специфіку цього процесу (інноваційний характер, великий обсяг інвестицій в технології, агільність і реакція на зміни) й потребує додаткових досліджень насамперед щодо формування ефективної системи стратегічного управління.

Мета статті полягає у систематизації наявних поглядів на категорію «фінансове забезпечення», розробці стратегії фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки та визначенні перспектив цифровізації як основного напрямку інноваційного розвитку вітчизняної економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобальний характер сучасного економічного середовища вимагає підвищеного рівня фінансового забезпечення для підприємств, організацій та держав. Зазначимо, що сьогодні відсутнє однозначне трактування поняття «фінансове забезпечення». Так, дослідження окремих аспектів генезису даного поняття дозволило систематизувати існуючі теоретичні підходи (табл. 1).

Як видно із таблиці, більшість науковців трактує поняття «фінансове забезпечення» як економічні відносини, що виникають з приводу забезпечення суб'єкта господарювання достатньою кількістю необхідних фінансових ресурсів задля досягнення цілей його функціонування в конкретному інтервалі часу. На наш погляд, під «фінансовим забезпеченням» цифрової трансформації економіки» доцільно розуміти сукупність заходів і умов, що сприяють оптимізації витрат та підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів з метою отримання додаткового ефекту від синергії взаємодії усіх фінансових складових. За цих умов важливою задачею є визначення чітких індикаторів ефективності залучення тих чи інших джерел і форм капіталу, розробки та реалізації ефективної стратегії фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки. Даний процес включає різні етапи та вимагає гнучкості, адаптивності й ретельного аналізу, щоб забезпечити успішну реалізацію проєктів та досягнення поставлених цілей в умовах невизначеності та змін (рис. 1).

В сучасних умовах суб'єкти бізнесу використовують цифрові технології для оптимізації бізнес-процесів, цифровізації завдань та збільшення продук-

Таблиця 1 – Підходи до визначення поняття «фінансове забезпечення»

Літературне джерело	Трактування поняття
1	2
Васечко Л. [9, с. 118]	Фінансове забезпечення – це система джерел та форм фінансування розвитку економічної і соціальної сфер суспільства.
Василик О. [10, с. 22]	Фінансове забезпечення – визначена законодавством сукупність заходів, спрямованих на створення фінансової бази для досягнення певних цілей.
Венгер В. [11, с. 32]	Фінансове забезпечення регулюється на основі відповідної системи функціонування, яке може здійснюватись у трьох формах: самофінансування, кредитування, зовнішнє фінансування.
Воробйов Ю., Нехайчук Д., Нехайчук Ю. [12, с. 17]	Фінансове забезпечення – це економічна категорія, що характеризує систему заходів організаційного, правового, інформаційного характеру, спрямовану на концентрацію фінансових ресурсів задля вирішення глобальних економічних, соціальних та екологічних проблем як держави, так і регіонів.
Гладій С. [13]	Фінансове забезпечення – узагальнюючий метод інвестування через фінансові форми як конкретні прояви категорій фінансової сфери, зовнішнього вияву механізму та його структурних елементів. Виділяє такі методи інвестування: повне самофінансування, лізинг, акціонерне, венчурне, кредитне, бюджетне та змішане фінансування.
Голуб Ю. [14, с. 6]	Фінансове забезпечення слід розуміти як сукупність заходів та умов, що сприяють сталому функціонуванню і розвитку суб'єкта господарювання шляхом покриття його витрат фінансовими ресурсами (з внутрішніх і зовнішніх джерел внаслідок здійснення руху таких ресурсів) залежно від обсягу виробництва та його фінансового становища.
Дем'яненко М. [15, с. 11]	Фінансове забезпечення – це система фінансових відносин, які здійснюються за допомогою залучення та використання фінансових ресурсів. Фінансове забезпечення є одним із складових елементів фінансового (фінансово-кредитного) механізму поряд з управлінням фінансовою діяльністю, фінансовим регулюванням, фінансовим плануванням і прогнозуванням.
Жукова Ю. [16, с. 4]	Фінансове забезпечення – один з двох методів фінансового впливу на соціально-економічний розвиток, який реалізується на основі відповідної системи фінансування та може здійснюватись у трьох формах: самофінансування, кредитування, зовнішнє фінансування.
Кириленко О. [17, с. 22]	Фінансове забезпечення, виступаючи одним зі значущих каналів руху грошових потоків у виробничій сфері, характеризує здатність фінансової системи сформувати такі економічні відносини між суб'єктами відтворювального процесу з приводу руху фінансових ресурсів, які забезпечать розвиток економіки, необхідний для гарантії національної економічної безпеки, закріплення ролі країни як одного з глобальних лідерів, задоволення соціально-економічних потреб суспільства.
Кіщенко Г. [18, с. 5]	Фінансове забезпечення – це ціленаправлене використання грошових коштів для покриття витрат суб'єктів господарювання, створення передумов для одержання прибутку, основу якого закладено в двох напрямках: фінансуванні та інвестуванні.
Кравченко С., Марковський С. [19]	Фінансове забезпечення – структурована системна діяльність із приводу накопичення, перетворення, розподілу та мобілізації фінансових потоків на шляху до кінцевого їх споживача з метою реалізації її цілей.
Москаль О. [20, с. 6]	Механізм фінансового забезпечення можна визначити як сукупність економічних відносин, що виникають з приводу пошуку, залучення і ефективного використання фінансових ресурсів та організаційно-управлінських принципів методів і форм їх впливу на соціально-економічну життєдіяльність територіальних одиниць та господарюючих суб'єктів у процесі розподільних і перерозподільних відносин.
Олійник Д. [22, с. 5]	Фінансове забезпечення – це організація через визначення обсягу фінансових ресурсів, науково обгрунтованого їх прогнозування, створення фінансових резервів і нормативно-правового забезпечення.
Опарін В. [23, с. 11]	Фінансове забезпечення – це підсистема фінансового механізму, що характеризує зміст впливу фінансів на різні аспекти розвитку суспільства, розглядає.
Романенко О. [24, с. 19]	Фінансове забезпечення – покриття затрат за рахунок фінансових ресурсів, акумульованих суб'єктами господарювання та державою.
Федосов В. [27, с. 49]	Фінансове забезпечення – це система джерел і форм фінансування розвитку економічної та соціальної сфер.
Юрій С., Федосов В., Алексєнко Л., Зятковський І., Кириленко О. [29, с. 33]	Фінансове забезпечення – формування цільових грошових фондів суб'єктів господарювання в достатньому розмірі та їх ефективне використання.
Бриньольфссон Е., Макафі Е. [1]	Фінансове забезпечення цифрової трансформації економіки передбачає надання капіталу, як фінансового, так і людського, щоб дати можливість організаціям інвестувати в цифрові технології та використовувати їх для досягнення бізнес-цілей, таких як автоматизація, прийняття рішень на основі даних і покращений досвід клієнтів.

1	2
Молла А., Лікер Р. [3, с. 877]	Фінансове забезпечення цифрової трансформації економіки передбачає стратегічні інвестиції компаній у технології та можливості, які дозволяють їм адаптуватися до мінливого цифрового ландшафту, стимулювати інновації та залишатися конкурентоспроможними.
Програма «Цифрова Європа» [7]	Фінансове забезпечення цифрової трансформації економіки включає державні та приватні інвестиції в цифрову інфраструктуру, розвиток навичок, дослідження та інновації, а також розгортання цифрових технологій у різних секторах для стимулювання економічного зростання та розвитку суспільства.
OECD [4]	Фінансове забезпечення цифрової трансформації економіки охоплює різні політики та заходи, вжиті урядами, включаючи гранти, субсидії, податкові пільги та нормативно-правову базу, спрямовану на сприяння цифровізації промисловості та сприяння економічному зростанню.
Всесвітній економічний форум [8]	Фінансове забезпечення цифрової трансформації економіки стосується інвестицій, фінансування або ресурсів, виділених для сприяння впровадженню цифрових технологій і практик у різних секторах економіки з метою підвищення продуктивності, інновацій та конкурентоспроможності.

Джерело: сформовано автором на підставі джерел [1; 3; 4; 7–20; 22–24; 27; 29]

тивності, що включає в себе використання штучного інтелекту, Big data, хмарних обчислень та Інтернету речей (IoT) (в різних галузях, таких як smart-дома, smart-міста та промисловість). Також зростає роль впровадження фінансових технологій (FinTech), за умов значного перевищення їх обсягу над обсягом традиційних послуг, що реалізується шляхом розповсюдження мобільних платежів, криптовалюти, онлайн-кредитування та інших інноваційних рішень. Слід зазначити, що за цих умов, цифрова трансформація економіки вимагає значних фінансових ресурсів для реалізації та підтримки інноваційних ініціатив та проєктів. Так, основні джерела фінансування цифрової трансформації економіки наведено на рисунку 2.

Оптимізація складу та структури джерел фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки включає в себе низку стратегічних кроків та дій, спрямованих на ефективне використання фінансових ресурсів для підтримки цифрових ініціатив та інновацій. Першим кроком є детальний аналіз і оцінка потреб у фінансуванні цифрової трансформації, що дозволяє визначити, які конкретні проєкти та ініціативи потребують фінансової підтримки, а також кількість необхідних ресурсів [2, с. 1035]. Забезпечення різноманітності джерел фінансування (державний бюджет, інвестиції, корпоративні партнерства, гранти, кредити тощо) може зменшити ризики та залежність від конкретних джерел. Підтримка з боку держави, у вигляді грантів та субсидій, є важливим джерелом фінансування для досліджень та інноваційних проєктів у сфері цифрової трансформації й вимагає ретельного фінансового планування та бюджетування. Слід зазначити, що формуючи склад джерел фінансового забезпечення цифрової трансформації необхідно додержуватися прозорості використання фінансових ресурсів, що сприятиме підвищенню довіри інвесторів та фінансових установ, а також ретельно оцінювати ризики, пов'язані з фінансуванням цифрової трансформації, розробляти виражені стратегії щодо їх зменшення та управління [6].

Розвиток цифрових навичок персоналу є критичним для успішної цифрової трансформації. Тому, необхідно постійно інвестувати в навчання та розвиток цифрових навичок персоналу (з питань цифрових

технологій, включаючи штучний інтелект, Big data, кібербезпеку, інтернет речей та ін.), широко використовувати можливості онлайн-платформ для навчання, таких як Coursera, edX, LinkedIn Learning, для доступу до курсів та навчальних матеріалів [21].

Цифрові інструменти трансформації економіки включають широкий спектр технологій та методів, призначених для покращення продуктивності, інноваційності та конкурентоспроможності підприємств та суспільства в цілому [28]. Так, штучний інтелект (AI) та машинне навчання дозволяє автоматизувати завдання, аналізувати великі обсяги даних, виконувати передбачення та оптимізувати процеси. Машинне навчання допомагає системам навчатися та вдосконалюватися з часом. Інтернет речей (IoT) спрощує збір даних з різних джерел, таких як датчики та прилади, та передачу цих даних до центральних систем для аналізу та прийняття рішень. Хмарні технології дозволяють зберігати та обробляти дані в інтернет-хмарах, що забезпечує доступність та масштабованість обчислення. Блокчейн гарантує безпеку та достовірність транзакцій, що є особливо важливим у фінансовій сфері. Аналітика даних включає в себе різні методи аналізу великих обсягів даних для виділення корисної інформації та здійснення прогнозів з метою прийняття своєчасних управлінських рішень. Розширена реальність (Augmented Reality, AR) дозволяє накладати цифрові об'єкти на реальний світ, що має великий потенціал для навчання, реклами та інтерактивних додатків. Електронна комерція та цифровий маркетинг допомагає суб'єктам бізнесу просувати та продавати свої товари та послуги в онлайн-середовищі [26]. Цифрові фінансові послуги (FinTech) забезпечують фінансову доступність та інновації у банківській сфері. Слід зазначити, що наведені цифрові інструменти не лише змінюють спосіб функціонування підприємств та урядів, але також створюють нові можливості для інновацій та розвитку. Використання цифрових інструментів призводить до підвищення продуктивності, зменшення витрат та покращення якості послуг у різних галузях економіки.

Результати проведеного дослідження свідчать про те, що цифрова трансформація економіки має безмежні перспективи та може вплинути на різні аспекти

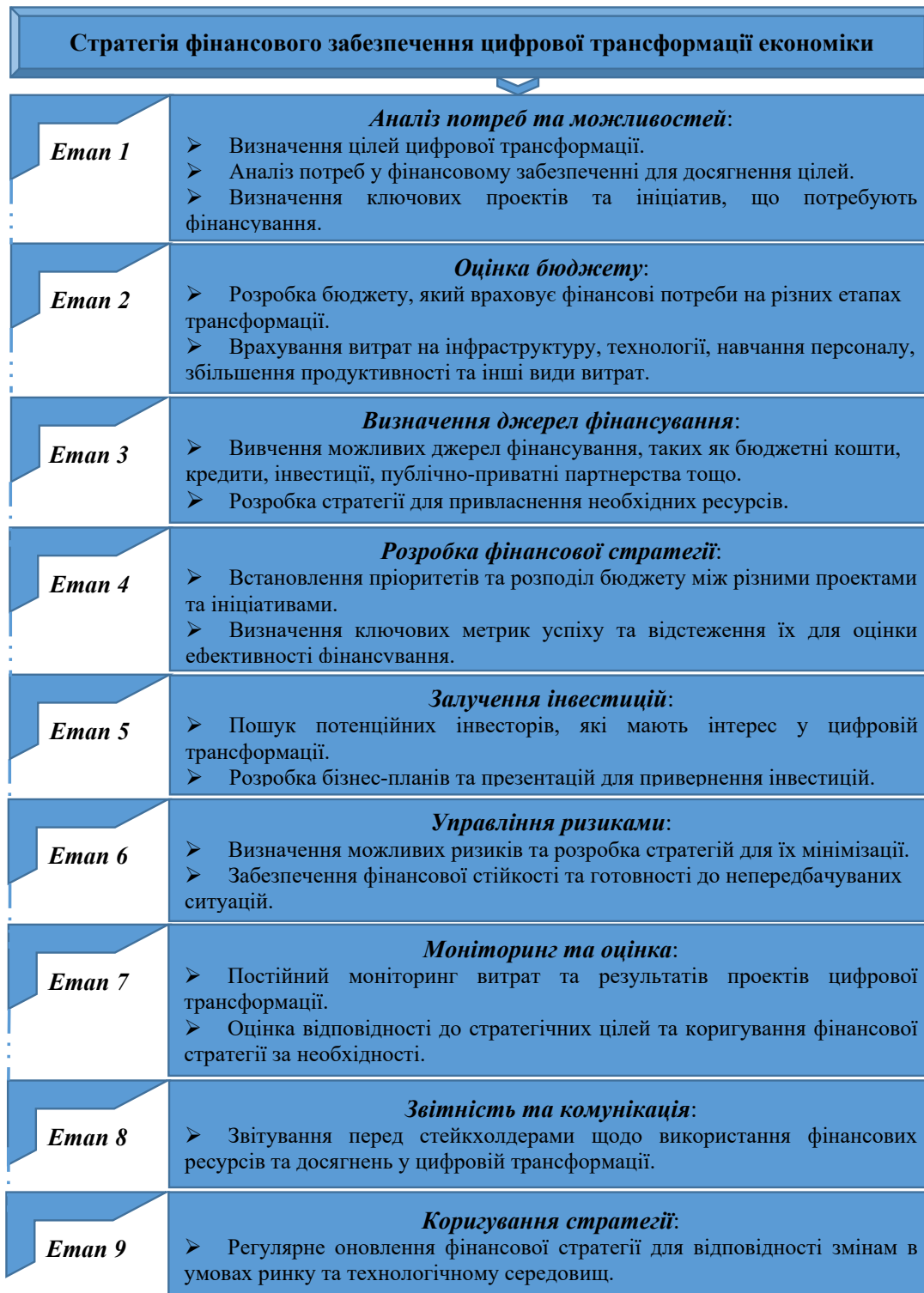

Рисунок 1 – Моделювання стратегії фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки

Джерело: розроблено автором

суспільства та бізнесу. Цифрова трансформація дозволяє створити нові моделі бізнесу, такі як платформи для спільного використання, абонентські сервіси та інші інноваційні підходи. Підприємства, які застосовують цифрові інструменти, стають більш конкурен-

тоспроможними, оскільки можуть швидше реагувати на зміни в ринкових умовах та вимогах споживачів. Цифрова трансформація впливає на споживачські звички, забезпечуючи доступ до нових продуктів та послуг через мобільні додатки та онлайн-платформи.

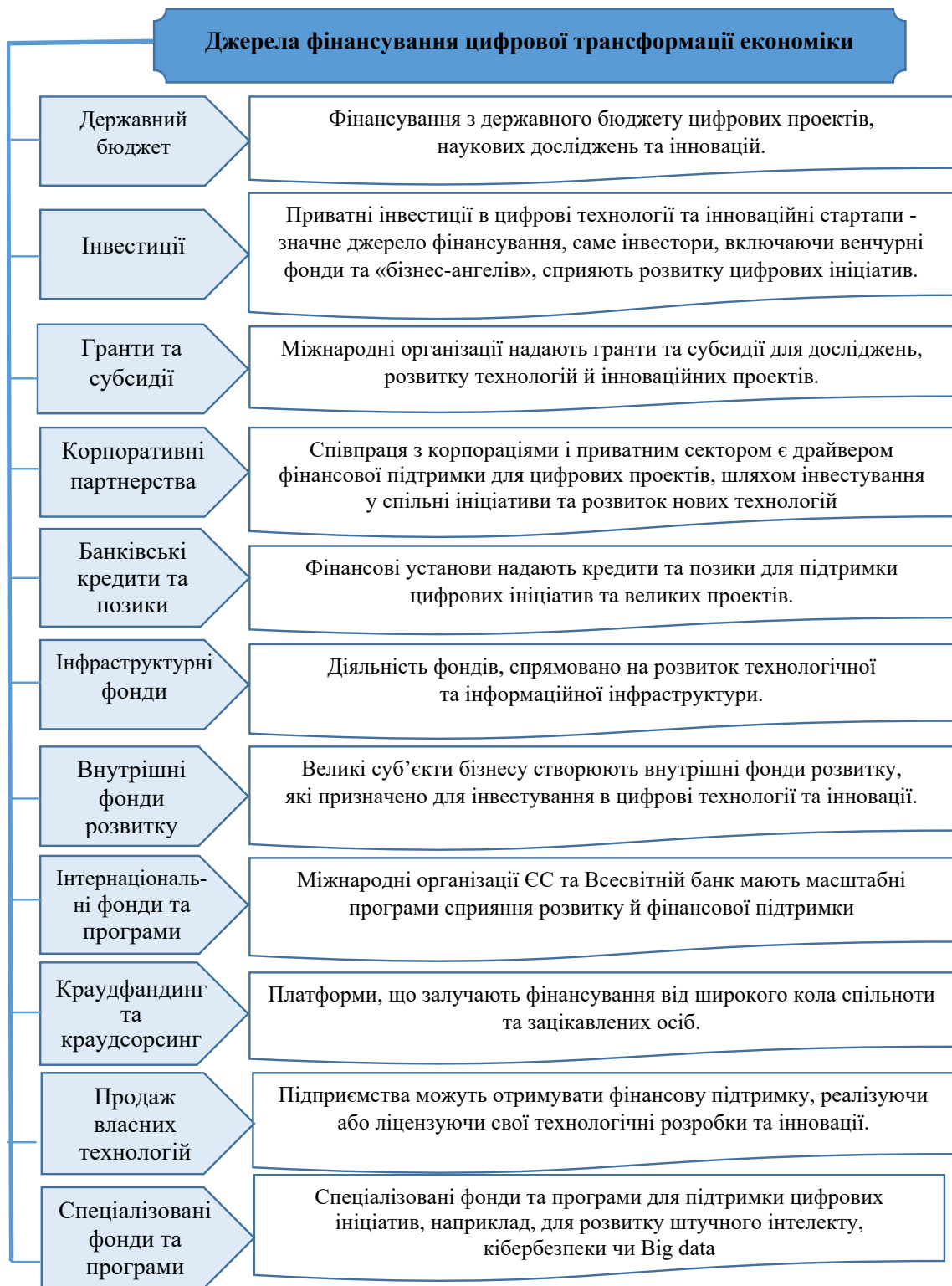

Рисунок 2 – Основні джерела фінансового забезпечення цифрової трансформації економіки

Джерело: розроблено автором на основі [2; 5; 25]

Виникнення нових технологій та ринкових можливостей, таких як інтернет речей (IoT) та блокчейн, дозволяє розширити горизонти бізнесу та створити нові ринки, полегшити доступ до освіти, охорони здоров'я, транспорту та інших соціальних послуг, покращуючи якість життя громадян. Використання цифрових техно-

логій для ефективного управління ресурсами та зменшення викидів може сприяти сталому розвитку та збереженню навколишнього середовища.

Висновки. Таким чином, цифрова трансформація перетворює економіку в глобальний простір, де суб'єкти бізнесу можуть співпрацювати та конкурувати

на міжнародному рівні. При цьому, цифрова трансформація вимагає нових навичок та компетенцій у робочій силі, що впливає на зайнятість та ринок праці. Цифрова трансформація може стати ключовим чинником економічного розвитку, і важливо забезпечити доступ до необхідних фінансових ресурсів для її успішної реалізації. Тому актуалізуються питання надання фінансової підтримки для досліджень та розвитку цифрових технологій, а також для малих та середніх підприємств, які бажають впроваджувати цифрові інновації. Додаткового фінансового забезпечення потребують: мережі менторів та спеціалістів, які діляться своїм досвідом,

інкубатори та акселератори для стартапів; інноваційні кластери та технопарки. Розвиток додатків та сервісів, що базуються на інформації від уряду та інших джерел, формування активної спільноти та інтерактивних платформ є запорукою розвитку інноваційних ідей та продуктів. Так нарощування економічного потенціалу, спрямованість на цифрову трансформацію економіки пов'язана з розв'язанням проблем фінансового забезпечення всіх сфер та вимагає формування й реалізації ефективної стратегії управління для забезпечення позитивного впливу на суспільство та бізнес в умовах невизначеності.

Список використаних джерел:

1. Brynjolfsson E., McAfee A. The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in an Age of Brilliant Technology. 2014. URL: https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/4312922/mod_resource/content/2/Erik%20-%20The%20Second%20Machine%20Age.pdf
2. Lysak H., Morozova H., Gorokh O., Maliy O., Nesterenko I. The System of Financial Control in the Management of a Small Business Enterprise: Methods and Tools of Implementation. *Review of Economics and Finance*. 2022. Vol. 20. No. 1. P. 1034–1041. DOI: <https://doi.org/10.55365/1923.x2022.20.115>
3. Molla A., Licker P. S. E-Commerce Adoption in Developing Countries: A Model and Tool. *Information and Management*. 2005. Vol. 42. Is. 6. P. 877–899.
4. OECD. Transition to digital technologies: policy making, improving lives. 2019. URL: <https://www.oecd.org/digital/going-digital-synthesis-summary.pdf>
5. Pyroh O., Kalachenkova K., Kuybida V., Chmil H., Kiptenko V., Razumova O. The influence of factors on the level of digitalization of world economies. *International Journal of Computer Science and Network Security*. 2021. Vol. 21. No. 5. P. 183–191.
6. Savytska N., Zehus O., Chmil H., Uchakova N., Androsova T., Priadko O. Applied research of digital readiness of retailers. *WSEAS Transactions on Environment and Development*. 2022. Vol. 18. P. 798–809. DOI: <https://doi.org/10.37394/232015.2022.18.75>
7. The European Commission. Digital Europe program. 2020. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>
8. World Economic Forum. Digital Transformation Initiative: In collaboration with Accenture. 2018. URL: <https://www.weforum.org/publications/digital-transformation-of-industries>
9. Васечко Л. Співвідношення понять «фінансовий механізм», «механізм фінансування», «фінансове забезпечення», «фінансове регулювання». *Вісник Львівського університету. Серія економічна*. 2009. Вип. 41. С. 118–122.
10. Василик О.Д. Теорія фінансів: підручник. Київ : НІОС, 2000. 416 с.
11. Венгер В.В. Фінанси: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2009. 432 с.
12. Воробйов Ю.М., Нехайчук Д.В., Нехайчук Ю.С. Фінансове забезпечення розвитку підприємств водогосподарського комплексу регіону (на прикладі Автономної Республіки Крим) : монографія. Сімферополь : СОНАТ, 2009. 236 с.
13. Гладій С. Фінансовий механізм інвестування інноваційного розвитку: теоретико-методологічний підхід до управління. *Наука молода*. 2005. № 3. С. 109–115.
14. Голуб Ю.О. Кредитна складова фінансового забезпечення діяльності суб'єктів господарювання : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08. Харків, 2011. 20 с.
15. Дем'яненко М.Я. Фінансові проблеми становлення та розвитку аграрного ринку. Стенограма Дев'ятих річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників 26-27 квітня 2007 року. Київ : ННЦ «Інститут аграрної економіки» УААН. 2007. 202 с.
16. Жукова Ю.М. Макроекономічний механізм фінансування науки в Україні : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.01.01. Київ, 2000. 15 с.
17. Кириленко О.П. Фінанси (теорія та вітчизняна практика): навчальний посібник. Тернопіль : Астон, 2002. 212 с.
18. Кіщенко Г.В. Фінансове забезпечення розвитку суб'єктів нафтового бізнесу : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08. Київ, 2011. 20 с.
19. Кравченко С.О., Марковський С.С. Сутність фінансового забезпечення державної регіональної політики. *Державне управління: теорія та практика*. 2011. № 1. URL: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Kravchenko.pdf>
20. Москаль О.І. Фінансове забезпечення розвитку агропромислового виробництва регіону (на матеріалах Чернівецької області) : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.04.01. Київ, 2001. 18 с.
21. Нестеренко І.В., Чміль С.Л. Диджиталізація формування облікової інформації про інноваційну діяльність суб'єктів бізнесу. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 6 (06). С. 56–62. DOI: https://doi.org/10.32782/dees.6-11_25
22. Олійник Д.С. Фінансове забезпечення розвитку сільськогосподарського виробництва : автореф. дис. ... канд. екон. наук. Київ, 2003. 17 с.
23. Опарін В. Фінанси (загальна теорія) : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2002. 240 с.
24. Романенко О. Фінанси : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 312 с.
25. Савицька Н.Л. Основні тенденції суб'єктності в умовах становлення економіки знань. *Проблеми економіки*. 2012. № 1. С. 20–23. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2012-1_0-pages-20_23.pdf
26. Савицька Н.Л., Чміль Г. Л. Трансформація взаємодії суб'єктів ринку в умовах диджиталізації маркетингу. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2022. Вип. 1 (01). С. 112–117. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.1-18>
27. Федосов В. Бюджетний менеджмент : підручник. Київ : КНЕУ, 2004. 864 с.
28. Чміль Г.Л. Адаптивна поведінка суб'єктів споживчого ринку в умовах цифрової трансформації економіки: теорія, методологія та практика : монографія. Харків : Видавель Іванченко І. С., 2021. 377 с.
29. Юрій С.І., Федосов В.М., Алексеєнко Л.М., Зятковський І.В., Кириленко О.П. Фінанси : підручник. Київ : Знання, 2008. 611 с.

References:

1. Brynjolfsson E., McAfee A. (2014) The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in an Age of Brilliant Technology. Available at: https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/4312922/mod_resource/content/2/Erik%20-%20The%20Second%20Machine%20Age.pdf
2. Lysak H., Morozova H., Gorokh O., Maliy O., Nesterenko I. (2022) The System of Financial Control in the Management of a Small Business Enterprise: Methods and Tools of Implementation. *Review of Economics and Finance*, vol. 20, no. 1, pp. 1034–1041. DOI: <https://doi.org/10.55365/1923.x2022.20.115>
3. Molla A., Licker P.S. (2005) E-Commerce Adoption in Developing Countries: A Model and Tool. *Information and Management*, vol. 42, is. 6, pp. 877–899.
4. OECD. (2019) Transition to digital technologies: policy making, improving lives. Available at: <https://www.oecd.org/digital/going-digital-synthesis-summary.pdf>
5. Pyroh O., Kalachenkova K., Kuybida V., Chmil H., Kiptenko V., Razumova O. (2021) The influence of factors on the level of digitalization of world economies. *International Journal of Computer Science and Network Security*, vol. 21, no. 5, pp. 183–191.
6. Savytska N., Zhehus O., Chmil H., Uchakova N., Androsova T., Priadko O. (2022) Applied research of digital readiness of retailers. *WSEAS Transactions on Environment and Development*, vol. 18, pp. 798–809. DOI: <https://doi.org/10.37394/232015.2022.18.75>
7. The European Commission. (2020) Digital Europe program. Available at: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>
8. World Economic Forum. (2018) Digital Transformation Initiative: In collaboration with Accenture. Available at: <https://www.weforum.org/publications/digital-transformation-of-industries>
9. Vasechko L. (2009) Spivvidnoshennia poniat «finansovyi mekhanizm», «mekhanizm finansuvannia», «finansove zabezpechennia», «finansove rehuliuivannia» [Correlation of the concepts "financial mechanism", "financing mechanism", "financial support", "financial regulation"]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Serii ekonomichna*, vol. 41, pp. 118–122.
10. Vasylyk O.D. (2000) Teoriia finansiv [Theory of finance]: pidruchnyk. Kyiv: NIOS, 416 p.
11. Venher V.V. (2009) Finansy [Finances]: navchalnyi posibnyk. Kyiv: TsUL, 432 p.
12. Vorobiov Yu.M., Nekhaichuk D.V., Nekhaichuk Yu.S. (2009) Finansove zabezpechennia rozvytku pidpriemstv vodohospodarskoho kompleksu rehionu (na prykladi Avtonomnoi Respubliky Krym) [Financial support for the development of enterprises of the water management complex of the region (on the example of the Autonomous Republic of Crimea)]: monohrafiia. Simferopol. SONAT, 236 p.
13. Hladii S. (2005) Finansovyi mekhanizm investuvannia innovatsiinoho rozvytku: teoretyko-metodolohichni pidkhid do upravlinnia [The financial mechanism of investing in innovative development: a theoretical and methodological approach to management]. *Nauka moloda*, no 3, pp. 109–115.
14. Holub, Yu.O. (2011) Kredytna skladova finansovoho zabezpechennia diialnosti subiektiv hospodariuvannia [Credit component of financial provision of business entities]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.08. Kharkiv, 20 p.
15. Demianenko M.Ia. (2007) Finansovi problemy stanovlennia ta rozvytku ahrarynogo rynku [Financial problems of formation and development of the agrarian market]. Stenohrama Deviatykh richnykh zboriv Vseukrainskoho konhresu vchenykh ekonomistiv-ahrarynykiv 26-27 kvitnia 2007 roku. Kyiv: NNTs «Instytut ahrarynoi ekonomiky» UAAN, 202 p.
16. Zhukova Yu.M. (2000) Makroekonomichni mekhanizm finansuvannia nauky v Ukraini [Macroeconomic mechanism of funding of science in Ukraine]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.01.01. Kyiv, 15 p.
17. Kyrylenko O.P. (2002) Finansy (teoriia ta vitchyzniana praktyka) [Finance (theory and domestic practice)]: navchalnyi posibnyk. Ternopil: Aston, 212 p.
18. Kishchenko H.V. (2011) Finansove zabezpechennia rozvytku subiektiv naftovoho biznesu [Financial support for the development of oil business entities]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.00.08. Kyiv, 20 p.
19. Kravchenko S.O., Markovskiy S.S. (2011) Sutnist finansovoho zabezpechennia derzhavnoi rehionalnoi polityky [The essence of financial support of state regional policy]. *Derzhavne upravlinnia: teoriia ta praktyka*, no 1. Available at: <http://www.academy.gov.ua/ej/ej13/txts/Kravchenko.pdf>
20. Moskal O. I. (2001) Finansove zabezpechennia rozvytku ahropromyslovoho vyrobnytstva rehionu (na materialakh Chernivetskoj oblasti) [Financial support for the development of agro-industrial production in the region (based on the materials of the Chernivtsi region)]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk : 08.04.01. Kyiv, 18 p.
21. Nesterenko I.V., Chmil Ye.L. (2023) Dydzhytalizatsiia formuvannia oblikovoi informatsii pro innovatsiinu diialnist subiektiv biznesu [Digitization of the formation of accounting information about the innovative activities of business entities]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 6 (06), pp. 56–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.6-11.25>
22. Oliinyk D.S. (2003) Finansove zabezpechennia rozvytku silskohospodarskoho vyrobnytstva [Financial support for the development of agricultural production]: avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk. Kyiv, 17 p.
23. Oparin V. (2002) Finansy (zahalna teoriia) [Finance (general theory)]: navchalnyi posibnyk. Kyiv: KNEU, 240 p.
24. Romanenko O. (2006) Finansy [Finances]: pidruchnyk. Kyiv: Tsentri navchalnoi literatury, 312 p.
25. Savytska N.L. (2012) Osnovni tendentsii subiektivnosti v umovakh stanovlennia ekonomiky znan [The main trends of subjectivity in the conditions of the formation of the knowledge economy]. *Problemy ekonomiky*, no 1, pp. 20–23. Available at: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2012-1_0-pages-20_23.pdf
26. Savytska N.L., Chmil H.L. (2022) Transformatsiia vzaiemodii subiektiv rynku v umovakh dydzhytalizatsii marketynhu [Transformation of the interaction of market subjects in the conditions of digitalization of marketing]. *Tsyfrova ekonomika ta ekonomichna bezpeka*, vol. 1 (01), pp. 112–117. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.1-18>
27. Fedosov V. (2004) Buidzhetnyi menedzhment [Budget management]: pidruchnyk. Kyiv: KNEU, 864 p.
28. Chmil H.L. (2021) Adaptivna povedinka subiektiv spozhyvchoho rynku v umovakh tsyfrovoy transformatsii ekonomiky: teoriia, metodolohiia ta praktyka [Adaptive behavior of consumer market subjects in the conditions of digital transformation of the economy: theory, methodology and practice]: monohrafiia. Kharkiv: Vydavets Ivanchenko I.S. 377 p.
29. Iurii S.I., Fedosov V.M., Alekseienco L.M., Ziatkovskiy I.V., Kyrylenko O.P. (2008) Finansy [Finances]: pidruchnyk. Kyiv: Znannia, 611 p.

Tyshchenko Dmytro
V.N. Karazin Kharkiv National University

FORMATION OF THE STRATEGY FOR FINANCIAL SECURITY OF THE DIGITAL TRANSFORMATION OF THE ECONOMY

The article presents the results of research into the current provisions of digital transformation as a new economic phenomenon, which involves the transition from a traditional economy to a digital one. The purpose of the article is to systematize existing views on the category of "financial support", develop a strategy for financial support for the digital transformation of the economy, and determine the prospects of digitalization as the main direction of innovative development of the domestic economy. During the research, methods of scientific knowledge such as measurement, observation, experiment and comparison were used. The article examines the genesis of scientists' views on the concept of "financial support". Scientific views on this category are systematized. The approaches to the interpretation of the term "financial support of the digital transformation of the economy" are singled out, a proper definition of this concept is proposed. In the course of the study, the advantages of the digital transformation of the economy were determined, and a model for the formation of a strategy for its financial support was proposed, which consists of the following stages: analysis of needs and opportunities; budget assessment; identification of funding sources; development of a financial strategy; investment attraction; risk management; monitoring and evaluation; reporting and communication; adjustment of strategy. The main sources of financial support for the digital transformation of the economy and digital tools designed to improve the productivity, innovation and competitiveness of enterprises and society as a whole are identified, namely: the use of artificial intelligence, Big data, cloud computing and the Internet of Things (IoT) (in various industries, such as smart homes, smart cities and industry), financial technologies (FinTech). The necessity of transformation of the economy of Ukraine is substantiated and the trends of the development of the domestic digital economy are outlined. It has been proven that the prospects of digitization as a basis for innovative development are: increased productivity, new business models, increased competitiveness, changes in consumer habits, creation of new markets, improved quality of life, promotion of sustainable development, global influence, changes in the workforce, greater availability of services.

Key words: *digital transformation, economy, financial support, digital tools, digitalization.*

JEL classification: G20, G28, E69
